

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.204/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Jean, Bihary, Fehér és Vizsy Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bihary Ákos, cím2)

Az alperes: Tolna Vármegyei Kormányhivatal (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: környezet- és természetvédelmi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes, 11. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Pécsi Törvényszék 2025. január 24-én kelt 2.K.701.073/2024/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás és a megelőző eljárás

[1] A felperes a cím4 alatti telephelyén nem veszélyes hulladék hasznosítás tevékenység végzése során alkalmazott légszennyező agyag kibocsátásával járó technológia és a hozzá kapcsolódó, helyhez kötött P1-D2 (gázegők kéménye és biztonsági fáklya) bejelentés köteles légszennyező pontforrásokra kapott alaphatározat számon (a továbbiakban: alaphatározat) működtetési engedélyt az alperestől.

[2] A felperes hulladékgazdálkodási engedély hiányában a tevékenységét nem kezdte meg.

[3] A felperes telephelyén 2023. április 18-án tűz keletkezett. Az alperest a tüzesetről a Katasztrófavédelmi Igazgatóság tájékoztatta. Az alperes 2023. április 19-én hatósági szemlét tartott a felperes telephelyén, ahol az üzemnapló nem állt rendelkezésre.

[4] Az alperes 2023. július 6-án kelt határozat1 számú határozatában az alaphatározatban foglalt előírások be nem tartása miatt a felperest 1.000.000 forint levegőtisztaság-védelmi bírság megfizetésére és az alaphatározat előírásai betartására kötelezte.

A határozat indokolásában megállapította, hogy a felperes telephelyén az alaphatározat 4.6. és 5. pontjában foglalt előírásoktól eltért: a telephelyen lévő reaktorban öngyulladás következett be, azt nem akadályozta meg, a környezetvédelmi hatóságnak a káreseményt nem jelentette be, üzemnaplót nem vezetett.

[5] Az eljáró törvényszék arra a megállapításra jutott, hogy a felperes sem a folyamatos üzemnapló vezetési kötelezettségének, sem pedig az értesítési kötelezettségének nem tett eleget, az alperes támadott határozata a jogszabályoknak megfelel, ezért a felperes keresetét elutasította.

[6] A Kúria Kfv.III.37.158/2024/7. számú ítéletében a törvényszék 2024. január 25-én kelt 4.K.700.993/2023/16. számú ítéletét úgy változtatta meg, hogy az alperes határozat1 számú határozatát megsemmisítette és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte.

[7] Megállapította, hogy az az alperesi kijelentés, hogy a felperes nem tett eleget folyamatos naplóvezetési kötelezettségének, nem adja indokát annak, hogy az alperes pontosan mely jogszabályi alapra helyezve szabott ki bírságot a felperessel szemben, ezért ebben a körben a határozati tényállás hiányos és felülbírálatra alkalmatlan. A megismételt eljárás előírta, hogy az alperesnek pontosan meg kell határoznia, hogy a felperes az üzemnapló vezetési kötelezettségét a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 18. § (1) bekezdése mely pontjait érintően sértette, azaz mely adatokat nem vezette a naplóban. Amennyiben ilyen adatot nem tud feltárni, úgy a bírság összegét – a tájékoztatási kötelezettség megsértése vitatása hiányában – ennek értékelésével kell megállapítania.

A megismételt eljárás

[8] Az alperes a megismételt eljárásban 2024. október 7-én meghozott határozat2 számú határozatával ismételten 1.000.000 forint levegőtisztaság-védelmi bírság megfizetésére kötelezte a felperest.

[9] Rögzítette, hogy az üzemnapló nem tartalmazta az alaphatározatba foglalt L1 vizes befecskendezésű ciklon, V2 elszívó ventilátor, E3 depolimerizáció gázt hasznosító fáklya

berendezésekre vonatkozó üzemidőket (csak P1 üzemidő 5 óra; D2 üzemidő bejegyzéseket tartalmazza 2023. tárgyév januári oszlopaiban); a bekövetkezett üzemzavarok, a szokásostól eltérő rendkívüli üzemállapotok időtartamát (csak a tüzeset, mint rendkívüli üzemállapot időpontját) és a kibocsátás ellenőrzését végző szervezet megnevezését, valamint a légszennyezőforrás üzemeltetési engedélyében előírt kibocsátási határértékeknek, valamint üzemeltetési paramétereknek való megfelelést.

[10] Kiemelte továbbá, hogy a felperes a tüzeseményt, mint rendeltetésszerű üzemeltetéstől eltérő üzemi állapotot (üzemzavar) a környezetvédelmi hatóságnak nem jelentette.

[11] Így az ismételten kiszabott szankciót egyrészt az értesítés hiányára, másrészt pedig arra alapította, hogy az üzemnapló hiányos volt a VM rendelet 18. § (1) bekezdés a), c), f), illetve g) pontja tekintetében.

[12] A felperes ismét keresettel támadta az alperes határozatát.

A megismételt eljárásban hozott jogerős ítélet

[13] A törvényszék ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[14] Rögzítette, hogy a felperes üzemeltetési tevékenységet végzett, a kérdés csak az volt, hogy az azzal összefüggő, a VM rendelet 18. § (1) bekezdésében írt kötelezettségének eleget tett-e.

[15] E körben arra a megállapításra jutott, hogy az alperes a megismételt eljárásra előírtakat teljesítette, azaz kifejtette, hogy az üzemnapló mennyiben hiányos a VM rendelet 18. § (1) bekezdés a), c), f), illetve g) pontja körében.

[16] Arra is kitér, hogy a felperes az értesítési kötelezettségének nem tett eleget, ami, mint egyértelmű tényállási elem alapot szolgáltatott a szankció megállapítására.

[17] Az alaphatározatban tételezett berendezésrészek a VM rendelet 18. § (1) bekezdés a) pont első fordulataiban írt technológiai berendezésnek minősültek, azokkal összefüggésben a felperesnek attól függetlenül fennállt az adminisztratív kötelezettsége, hogy részei voltak a P1, illetve D2 pontforrásnak és diffúz forrásnak. És habár a felperes 2023. áprilisában szerepeltette mind a tüzesetet, mind a felhordó csiga karbantartást, hiányos volt az üzemnapló, tekintettel arra, hogy a jogszabályhely szerint az üzemállapotok okát, idejét, és azok időtartamát is fel kellett volna tüntetni, ami elmaradt.

[18] Miután pedig a felperes üzemeltetési tevékenységet végzett, terhelte őt a VM rendelet 18. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti adminisztrációs kötelezettség is.

[19] Végezetül a törvényszék ítéletében rögzítette, hogy az alapperben (4.K.700.993/2023.) felhívta a perbelépés lehetőségére az alapvető jogok biztosát (7. sorszámú, 2023. szeptember 25-én kelt végzés). Tekintettel arra, hogy az alapvető jogok biztosa az alapperben nem lépett perbe, a bíróság a perben nem tartotta indokoltnak az ismételt megkeresést.

A felülvizsgálati kérelem

[20] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve a támadott alperesi határozatnak a Közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (1) bekezdés a) pontja szerint történő hatályon kívül helyezését.

[21] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a Kp. 118. § (1) bekezdésének a) pont aa), ab és ad) alpontjaira hivatkozott.

[22] A joggyakorlat egysége és továbbfejlesztése biztosítása álláspontja szerint indokolja, hogy a Kúria érdemben állást foglaljon abban a kérdésben, hogy az üzemnapló vezetési kötelezettség milyen módon és formában terheli az annak vezetésére kötelezett vállalkozásokat. Jogi szempontból annak különleges súlya és jelentősége van, hogy a hatósági eljárásokban az üzemnapló vezetési kötelezettséget milyen módon és terjedelemben (részletességgel) kell alkalmazni.

[23] Kifejtette, hogy az alperes és az elsőfokú bíróság megsértette a VM rendelet 18. § (1) bekezdését, amikor az üzemnapló vezetési kötelezettségről megállapította, hogy az nem felel meg az a) és c) alpontjának, miután a VM rendelet előírásait részben tartalmazó üzemnaplót vezetett.

[24] Megismételte a keresetében eladott érdemi érveit, miszerint üzemeltetési tevékenységet nem végzett. A VM rendelet nem tartalmaz olyan előírást, hogy az üzemnaplóban egy engedély tárgyát képező berendezés egyes részeire vonatkozóan szükséges lenne bejegyzést tenni. Egyidejűleg vitatta a megjelölt berendezések technológia mivoltát is.

[25] A tüzeset 2023. április 18-án történt, akkor megszüntették, így nem értelmezhető a től-ig állapot sem.

[26] Álláspontja szerint az ítélet sérti a Kp. 20. § (1) bekezdését és 20. § (4) bekezdését, valamint az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 33. § (3) bekezdését is, mert a megismételt eljárásban az értesítésére nem került sor. Az a körülmény, hogy a korábbi perbe az alapvető jogok biztosa nem lépett be, nem eredményezi azt, hogy egy újabb peres eljárásról, amelyben a perbelépés a korábbi pertől függetlenül biztosított, ne kellett volna a bíróságnak értesítést küldeni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[27] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[28] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[29] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[31] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[32] Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás, az, hogy a felperes nem ért egyet az abban foglaltakkal, nem alapozza meg a befogadást.

[33] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[34] A joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak a Kúria elvi tartalmú, BHGY-ben közzétett iránymutatásának hiánya mellett további, konjunktív feltétele, hogy a felvetett jogkérdésben legyenek olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn. A felperes felülvizsgálati kérelme azonban nem jelöl meg olyan eltérő alsóbb fokú bírói döntéseket, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, arról a Kúriának sincs tudomása, így az első fordulat szerinti befogadást nem találta indokoltnak.

[35] A Kúria továbbá vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulata szerinti befogadás lehetőségét is, amely szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[36] A Kúria megítélése szerint az üzemnapló vezetési kötelezettség perbeli tényállás melletti tartalma és annak terjedelme nem olyan elvi jogkérdés, amely a joggyakorlat továbbfejlesztését indokolná. A Kúria a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt, nem pedig a kereset ismételt elbírálását végzi. Az, hogy az eljáró bíróság bizonyos kérdésekben nem fogadta el valamely fél, jelesül a felperes érveit, nem indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[37] A Kp. 118. § (1) bekezdésének speciális keretei között annyi megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve mérlegelte, és az ennek alapján kialakult meggyőződése szerint állapította meg a tényállást és értelmezte a vonatkozó VM rendelet egyes bekezdéseit. A Kúria nem tárt fel iratellenességre vagy kirívó okszerűtlenségre utaló körülményt.

[38] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha a felmerült elvi jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel bír vagy a társadalom szélesebb körére bír jogi hatással. A befogadás viszont ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.).

[39] E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A Kúria szerint azonban jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem.

[40] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okra is, indokként az alapvető jogok biztosának értesítését hiányolva. Ugyancsak a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadás vizsgálata keretei között maradv, a Kúria a megelőző ítéletében foglalt megállapításokra és különösen a 2023. szeptember 25-én kelt 7. sorszámú végzés tartalmára (amely végzés kézbesítésre került a felperesi képviselő részére is) a Kúria a befogadást ezen indok szerint sem találta alaposnak.

[41] Összességében a Kúria megállapította, a felperes felülvizsgálati kérelme felsőbírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

Az alkalmazott jogszabályok

[42] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[43] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[44] *A Kúria a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt, nem pedig a kereset ismételt elbírálását végzi.*

Záró rész

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

[46] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Kúria
III.Kfv.37.204/2025/2
Budapest, 2025. április 8.

7

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő